

Автор: Вячеслав Поліщук, провідний спеціаліст фірми «Полнет-Україна»

Вода – ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК В ХАРЧУВАННІ СВИНЕЙ

Роль, яку виконує вода в харчуванні свиней є надзвичайно істотною. З цього приводу також треба було б проаналізувати проблеми, пов'язані з їх поїнням.

Вода є основним і необхідним елементом в харчуванні свиней, а водночас найдешевшим харчовим складником. Вода відіграє найістотнішу роль у правильному функціонуванні організму. У воді відбуваються усі біохімічні процеси організму. Вода являється чудовим розчинником для харчових складників, продуктів обміну речовин, гормонів, лі-

ків та багатьох інших складників, які потрібні для нормальної роботи організму. Вода спричиняє також відчуття наповнення у шлунку (відчуття ситості).

Ці різноманітні функції спричиняють, що свиня дуже чутливо сприймає недостаток води.

Її недостатня кількість спричиняє погані прирости, запалення сечового міхура та нирок, розлади у заплідненні, розлади в лактації. Втрата 10% води з організму свині може спричинити її смерть.

До джерел води відноситься корм, питна вода, а також метаболічна вода.

Кількість води, яку отримують свині залежить від багатьох чинників, таких як: температура і вологість повітря, форма і кількість отриманого корму, стан здоров'я свині, вид поїлок, а також спосіб утримання тварин.

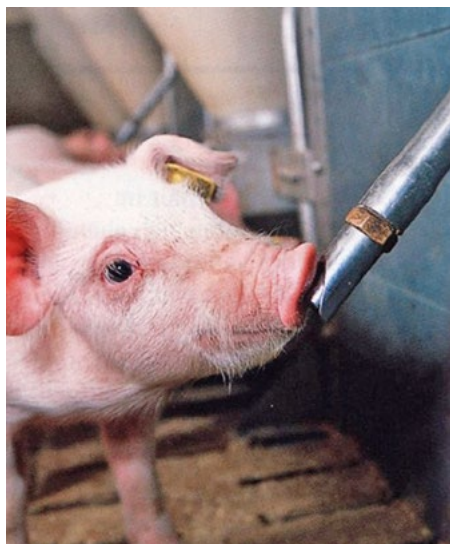
У відповідності до Норм Харчування Свиней, свині одержують 8–10 літрів води на 100 кг маси тіла. Орієнтовна кількість води, яку випивають свині представлена у **Таблиці 1**.

З вищевказаної таблиці видно, що вода дійсно являється істотним елементом, потрібним для правильного функціонування організму свині. Особливо важливу роль вода відіграє у харчуванні годуючих свиноматок. Існує зв'язок між кількістю випитої свиноматкою води та кількістю корму, який вона з'їла. Більша кількість корму, з'їденого під час лактації дозволяла отримати важчих поросят на момент відлучення.

На сьогоднішній день на ринку зустрічається три види поїлок для свиней, це поїлки сокового типу, поїлки чашкового типу, а також ніпелі для підтримання постійного рівня води в кориті.

Таблиця 1. Кількість води що випивають різні категорії свиней

Тип тварини	Вага тварини (кг) або фаза зростання	Використання води (л/день)
Поросята при свиноматці	0–8	0–0,3
Відлучені поросята	8–25	1,0–2,5
Поросята віком 12–18 тижнів	25–45	2,5–4,0
Годовані на забій	45–105	4,0–10,0
Свиноматки	вагітні	10,0–15,0
Годуючі свиноматки	лактація	20,0–без обмежень



Поїлки соскового типу

Важливою справою являється спосіб встановлення поїлок: їх монтажна висота встановлення над підлогою, а також кут нахилу соски (див. **Таблицю 2**).

Рекомендований кут нахилу соски становить 45 градусів і розташований таким чином, щоб соска і рило тварини знаходились на одній прямій лінії. Цей спосіб полегшує пиття, а також запобігає втратам води.

Щоб висота соски могла бути оптимальною на різних етапах зростання свиней, рекомендується застосовувати соски, що встановлюються на так званих регуляторах висоти.

В разі поїлок соскового типу істотним елементом їх використання являється пропускна здатність на хвилину. В разі поїлок для поросят подача води за хвилину не повинна перевищувати показник 0,5 л, натомість для свиноматок ця величина повинна коливатися у межах 1,5 л/хв.

Слабкою стороною поїлок соскового типу являються великі втрати води. Доступні джерела повідомляють, що втрачені ці можуть становити навіть до 40%

Поїлки чашкового типу

Можна вибрати поїлки чашкового типу, які виконані з нержавіючої сталі або чавунні, зверху емальовані. Вони мають подібну споживчу вартість. Істотним елементом являється ціна, яка вища у «нержавійок». Також поїлки чашкового типу необхідно розташувати на належній висоті над підлогою (див. **Таблицю 3**).

Таблиця 2. Рекомендовані висоти і кути нахилу поїлок соскового типу

Категорія свиней	Висота соски, похиленої під кутом 90° (см)	Висота соски, похиленої під кутом 45°(см)
Поросята при свиноматці	10	15
Поросята 8 кг	25	30
Поросята 15 кг	35	45
Поросята віком 12–18 тижнів 25 кг	45	55

Таблиця 3. Рекомендовані висоти розміщення поїлок чашкового типу

Тип тварини	Висота мисочки (см)
Поросята при свиноматці	5
Поросята, 8 кг	10
Поросята віком 12–18 тижнів, 25 кг	15
Годовані на забій, 50 кг	20–30
Свиноматки	30



Використання цього виду поїлок обмежує втрату води, призводить до зменшення стресу в групі тварин, полегшує подачу ліків, які розчиняють у воді.

Недоліком поїлок чашкового типу є проблема утримання чистоти. Мисочки можуть бути забруднені випорожненнями тварин або рештками корму. Тому теж важливо дбати про їх гігієну.

Ніпельні поїлки

Ніпелі, які утримують постійний рівень води в кориті найчастіше застосовуються в клітках для вільних і поросних свиноматок. Ця система гарантує постійний доступ для тварин до чистої і свіжої води, дозволяє забезпечити постійний рівень води по всій довжині корита (трубу ніпеля необхідно розмістити в кориті

таким чином, щоб підтримувався постійний рівень води у межах 5-7 см), свиноматки охоче їдять кремоподібний корм.

Істотною перевагою ніпелів являється той факт, що 1 ніпель може забезпечити водою навіть 20–25 свиноматок, які стоять уздовж одного корита.

Рекомендується також використання рішень цього типу в секторі положів, у цьому випадку споживання води свиноматкою значно зростає та позитивно впливає на лактацію.

Проблем, пов'язаних з відбором виду поїлок, багато – це можуть бути технічні або фінансові обмеження. Необхідно однак як найшвидше їх подолати, щоб тварини мали постійний доступ до чистої та свіжої води. Заспокоєння спраги свиней дозволить оптимізувати вирощування і вигодовування свиней. **!**

